

EU og Internationalt
Den 16. maj 2023
FVM 280

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023

---

1. Markedssituationen for landbrugsvarer
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 2
2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om
emballage og emballageaffald
- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2022) 677

Side 7
3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning
(EU) 2023/194 for så vidt angår fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder
for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-far-
vande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande
- *Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet (landbrug og fiskeri) den*
30. maj 2023, men forventes vedtaget ved et kommende rådsmøde.
KOM-dokument foreligger ikke

Side 23

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

Den 30. maj 2023

1. Markedssituationen for landbrugsvarer

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret genoptryk af supplerende samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. april 2023. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Den russiske invasion af Ukraine påvirker markedssituationen for landbrugsvarer på en række områder med stigende priser på både fødevarer, foder, handelsgødning og energi. En række medlemsstater med tæt beliggenhed til Ukraine, har i april 2023 indført nationale forbud mod import af korn fra Ukraine. Kommissionen har forsøgt at finde EU-løsninger på udfordringerne under den fælles handelspolitik og under den fælles landbrugspolitik. Kommissionen indgik den 28. maj 2023 en principaftale med Polen, Ungarn, Slovakiet, Bulgarien og Rumænien om at løfte de nationale forbud mod import af ukrainsk korn, som blev indført i april 2023. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023 med henblik på information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer drøftes normalt hvert kvartal i Rådet (landbrug og fiskeri).

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023 med henblik på orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Ifølge FN's Fødevare- og Landbrugsorganisations (FAO) fødevareprisindeks er de globale fødevarepriser i april 2023 steget med ca. 0,6 pct. fra marts 2023. Dette giver et samlet fald på 19,7 pct. fra april 2022. Ændringen i indekset er sammensat af faldende priser på madolie (3,2 pct.), mejeri (2,7 pct.) og korn (1,7 pct.) samt prisstigninger på sukker (17,6 pct.) og kød (1,3 pct.) i april 2023.

Markedssituationen for handelsgødning

På baggrund af oplysninger fra erhvervet forventes de fleste danske landmænd på nuværende tidspunkt at have anskaffet den nødvendige handelsgødning for indeværende produktionsår. De forbliver dog på et højt niveau. I forhold til anvendelige erstatninger for russisk fosforgødning findes de f.eks. hos alternative leverandører som Marokko og Tyskland, men hvor der er henholdsvis høje niveauer af Cadmium og en grænseværdi for Cadmium, der ligger over den danske. Høje niveauer af allerede eksisterende fosfor i jorden og tilførsel af husdyrgødning kan i nogen grad opveje for manglende fosforgødning. Generelt set forventes mindre tab i udbyttet som følge af mindre forbrug af gødning.

Markedssituationen for korn og proteinafgrøder

Det Internationale Kornråds (IGC) seneste prognose fra april 2023 er for korn i indeværende år 2022/23 overordnet uændret fra prognosen i marts 2023 og ligger 1,7 pct. under sidste år 2021/22. De vigtigste afgrøder, hvede, majs og byg, ligger også stabilt i forhold til marts 2023. Produktionen skønnes i 2022/23 at udvikle sig med +2,8 pct. for hvede, -5,8 pct. for majs og +5,5 pct. for byg set i forhold til 2021/22. Udsigten til næste års høst 2023/24 tegner sig med -2,0 pct. for hvede, +5,0 pct. for majs og -4,5 pct. for byg i forhold til 2022/23.

Forventningerne til globalt forbrug i indeværende år 2022/23 er overordnet set uændret, men skønnes at stige med 1,3 pct. til næste år 2023/24. I forhold til i år 2022/23 er forventningerne til den globale handel med korn uændret og forventes at ligge 4,1 pct. under sidste års niveau 2021/22, hvilket ligeledes skønnes for det kommende år 2023/24. Globale priser på de vigtigste kornafgrøder har den sidste måned udviklet sig med fald på 1,6 pct. for hvede, 1,4 pct. for majs og 4,4 pct. for byg. Indekset falder samlet med 2,9 pct.

I forhold til situationen i Ukraine har Ruslands invasion haft alvorlige konsekvenser for markedsdynamikken, herunder særligt adgang til dyrkningsområder i russisk besatte områder og risici forbundet med arbejdet og transport af afgrøder. Dette medfører, at der er store usikkerheder forbundet med estimater. Produktionen i Ukraine forventes i indeværende år 2022/23 for de vigtigste afgrøder at ligge under niveauet før krigen i 2020/21. Det betyder fald på 0,4 pct. for hvede, 10,9 pct. for majs og 16,5 pct. for byg. I forhold til sidste år 2021/22 forventes der i Ukraine i år 2022/23 en mindre produktion på 20,3 pct. for hvede, 35,9 pct. for majs og 34 pct. for byg. Ukrainsk eksport forventes fortsat at falde i forhold til før krigen i 2020/21, herunder 10,7 pct. for hvede og 45,2 pct. for byg. I forhold til sidste år 2021/22 forventes Ukraines eksport i år 2022/23 at falde med 20,6 pct. for hvede og 60,3 pct. for byg. Eksporten af majs i 2022/23 forventes at stige med henholdsvis 3,9 pct. fra før krigen i 2020/21 og med 1,6 pct. fra sidste år 2021/22. Til næste år 2023/24 skønnes yderligere fald for alle ovenstående afgrøder på mellem 18 til 23 pct. for produktion og mellem 23 til 43 pct. for eksport.

Ukraines andel af global produktion i indeværende år 2022/23 er i IGC's seneste prognose fra april 2023 uændret, men skønnes til næste år 2023/24 at falde til 2,0 pct., herunder 2,6 pct. for hvede, 1,7 pct. for majs og 3,7 pct. for byg. Ukraine er desuden storekøber af foder til EU, hvor særligt sektorerne for fjerkræ og svin bliver ramt af den manglende ukrainske eksport. Mange afrikanske og nogle mellemøstlige lande får en stor andel af deres korn fra Ukraine, hvorfor krigen har konsekvenser for deres adgang til og prisen på fødevarer.

Kommissionen vedtog den 4. april 2023 et komitéforslag om krisestøtte til kornproducenter i Polen, Rumænien og Bulgarien som følge af regional prispåvirkning af den øgede import af korn fra Ukraine. Krisestøtten havde et samlet EU-budget på 56,3 mio. euro. Kommissionen har fremlagt et komitéforslag med yderligere krisestøtte på 100 mio. euro til kornproducenterne i Bulgarien, Ungarn, Polen, Rumænien og Slovakiet, hvis landbrugsmarkeder påvirkes negativt af import fra Ukraine.

Polen, Ungarn, Slovakiet og Bulgarien indførte i april 2023 ensidigt midlertidige importforbud for korn fra Ukraine med henvisning til den negative påvirkning, som store mængder landbrugsprodukter havde på priserne i landenes lokalkæder. Den 28. april 2023 blev en principaftale for transit af landbrugsvarer indgået mellem de fem medlemsstater og Kommissionen mod ophævelse af importforbuddene. Som en del af aftalen indførte Kommissionen den 5. maj 2023 restriktioner på import af korn fra Ukraine til Polen, Ungarn, Slovakiet, Rumænien og Bulgarien.

Eksport af korn fra Ukraine

Kommissionen fremlagde i maj 2022 en meddelelse om alternative fragtruter ("solidaritetsbaner", KOM (2022)217). Tiltaget havde til hensigt at udbygge alternative fragtruter for korneksport ud af Ukraine, der omgik den russiske flådeblokade i Sortehavet. Det er med tiltaget lykkedes at øge eksporten af korn fra Ukraine. For at styrke de alternative fragtruter fremlagde Kommissionen, Den Europæisk Investeringssbank, Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og Verdensbanken samt Ukraine, Tjekkiet, Polen, Rumænien, Slovakiet og Moldova den 11. november 2022 en fælles erklæring, hvor der tilsammen mobiliseres 1 mia. euro i perioden 2022-23. Hensigten med solidaritetsbanerne var, at landbrugsprodukter fra Ukraine skulle eksporteres bredt til EU og dele heraf videre til tredjelande.

Rusland og Ukraine indgik den 22. juli 2022 parallelle aftaler med FN og Tyrkiet om eksport af korn fra Ukraine via tre ukrainske havne ved Sortehavet. Aftalerne var midlertidige og blev den 17. november 2022 efter stort internationalt pres på Rusland forlænget med 120 dage og igen den 19. marts 2023 med minimum 60 dage. Usikkerheden om aftalernes længde skyldes primært et russisk ønske om, at Vesten hæver en række sanktioner, som blev indført i forbindelse med invasionen af Ukraine. Hvis aftalerne ikke forlænges, vil de udløbe den 18. maj 2023. Ifølge FN's koordinationscenter (JCC) er der i aftalernes første to perioder blevet eksporteret mere end 25 mio. tons korn via sortehavsruterne, heraf 480.000 tons hvede under FN's Fødevarerprogram til humanitære nødhjælpsoperationer.

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

Mælkeindvejnningen i EU i kalenderåret 2022 blev identisk med indvejnningen i 2021. I de to første måneder af 2023 er indvejnningen steget 0,8 pct. i forhold til samme måneder af 2022. Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter er efter en periode med historisk høje priser på vej ind i en tid med faldende priser. Mælkeprisen lå i december 2022 på 57,4 cent/kg, hvilket historisk er en rekordhøj pris. Den er i april 2023 faldet til 48,83 cent/kg. Produktpriserne i EU er også faldende omend fra et meget højt niveau. Det hænger sammen med vigende efterspørgsel fra forbrugerne. Primo maj 2023 lå prisen på skummetmælkspulver på 241 euro/100 kg. Det er 42 pct. under prisen samme tid i 2022. Smørprisen lå på 463 euro/100 kg, hvilket er 31 pct. under prisen samme tid sidste år. Den danske mælkepris (Arlanoteringen) toppede i november 2022 på 445,3 øre/kg for konventionel mælk og 486,7 øre/kg for økologisk mælk. I maj 2023 er priserne på 314,1 øre/kg for konventionel mælk og 359,3 øre/kg for økologisk mælk.

Markedssituationen for svinekød

Produktionen af svinekød i EU faldt 5,1 pct. kalenderåret 2022 i forhold til 2021. I de to første måneder af 2023 er antallet af slagtinger i EU faldet 8 pct. I Danmark er faldet 11 pct. EU's marked for svinekød er præget af høje priser. I løbet af 2022 er priserne steget betydeligt på grund af det faldende udbud og stigende inputpriser. Prisen var således i uge 18 i 2023 på 242,0 euro/100 kg, hvilket er en historisk høj pris og 24 pct. højere end samme tid sidste år. Den danske notering følger nogenlunde samme tendens, dog med en lavere pris på 13,8 kr./kg for uge 20 i 2023. Smågriseprisen i EU har fulgt et lignende mønster. I uge 18 i 2023 var prisen 88,9 euro/stk., hvilket er 61,9 pct. mere end på samme tid sidste år. Svinesygdommen afrikansk svinepest er fortsat en udfordring for EU. Den har medført, at en række vigtige eksportlande, herunder Kina, har lukket for import af svinekød fra en række medlemsstater, herunder Tyskland.

Markedssituationen for oksekød

I kalenderåret 2022 faldt EU's produktion regnet i tons oksekød med 2,4 pct. i forhold til 2021. I 2022 har prisniveauet generelt udviklet sig stigende og var i uge 17 af 2023 på 501,1 euro/100 kg, hvilket er 1,6 pct. højere end samme tid året før. Prisniveauet er betydeligt over gennemsnittet for de seneste tre år. EU's eksport faldt med 7,1 pct. i kalenderåret 2022 sammenlignet med 2021. EU's import steg med 24 pct. i 2022 i forhold til 2021. Tallene er inklusiv Storbritannien, som er EU's største samhandelspartner for oksekød.

Markedssituationen for fjerkrækød

Markedssituationen i fjerkræsektoren er karakteriseret ved stigende priser. I uge 17 af 2023 var prisen på 267,8 euro/100 kg, hvilket er 3,1 pct. over prisen samme tid sidste år og betydeligt over gennemsnittet for 2016-21. De høje kornpriser påvirker dog producenternes indtjening negativt. EU er fortsat nettoeksportør af fjerkrækød målt både i mængde og værdi. Fugleinfluenza er fortsat et problem for fjerkræsektoren. I maj 2022 blev begrænsninger for import fra Ukraine ophævet. I kalenderåret 2022 var EU's import af fjerkrækød fra Ukraine på 166.158 tons. Det er en stigning på 100 pct. i forhold til 2021. Til sammenligning var EU's samlede import af fjerkrækød i 2022 (inklusiv Storbritannien) på 873.218 tons.

Eksport generelt

EU's landbrugseksport steg i 2022 med 13,6 pct. i forhold til 2021, mens landbrugsimporten til EU steg med 24,2 pct. EU's handel udgjorde i 2022 400,9 mia. euro, herunder 229,3 mia. euro i eksport og 171,6 mia. euro i import, hvilket gav EU et handelsoverskud på landbrugsområdet på 57,7 mia. euro (ca. 429,7 mia. kr.) i 2022. EU's tre største eksportmarkeder var fortsat Storbritannien, USA og Kina, som i 2022 udviklede sig med øget eksport til Storbritannien og USA på henholdsvis 12,3 pct. og 15,4 pct., mens eksporten til Kina i 2022 faldt med 7,8 pct. I 2022 var EU's tre største importmarkeder Brasilien, Storbritannien og Ukraine, som steg med henholdsvis 32,8 pct., 22,2 pct. og 47,5 pct. Udviklingen af import til pågældende lande har hermed været stigende, og Ukraine har i 2022 overtaget pladsen fra USA.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Der er ikke redegjort for konsekvenser i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag. Der er således ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser af punktet, ligesom beskyttelsesniveauet ikke påvirkes.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrug & Fødevarer forventer overordnet set yderligere stigninger i produktionsomkostninger for alle sektorer som følge af den aktuelle situation i Ukraine. Krigen har åbenlyse konsekvenser for eksporten til Rusland og Ukraine, men den medfører også ændringer i fragtruter til øvrige eksportmarkeder og store udfordringer med at sikre forsyningssikkerheden.

Mælkeindvejnngen i EU sluttede i 2022 af med stigninger i de sidste fire måneder, men for hele kalenderåret 2022 endte indvejnngen stort set på samme niveau som i 2021. For markedssituationen for mælk og mejeriprodukter er der gennem hele 2022 sket en markant forøgelse, hvor afregningsprisen for mælk i Danmark i december 2022 lå på 61 eurocent/kg for konventionel mælk og 67 eurocent/kg for økologisk mælk. Siden er afregningsprisen faldet med 8 eurocent/kg for både konventionel og økologisk mælk. Dette skyldes, at markedspriserne i EU nu har været mere eller mindre konstant faldende siden oktober 2022. Det hænger sammen med vigende efterspørgsel fra forbrugerne. Primo marts 2023 lå prisen på skummetmælkspulver på 260 euro/100 kg. Det er 28 pct. under prisen i oktober 2022, og smørprisen lå på 485 euro/100 kg., hvilket er 32 pct. under prisen i oktober.

De høje mælke- og mejeripriser skal ses i sammenhæng af de markant højere produktionsomkostninger hos både landmanden og mejerierne, hvorfor landmanden og mejeriets margin ikke nødvendigvis afspejles i prisudviklingen. Tendensen i første kvartal 2023 viser faldende råvare- og afregningspriser. Dette skyldes både, at indvejnngen er begyndt at stige i EU, men ikke mindst at der er sket et fald i forbruget af mejeriprodukter, da den stigende inflation har medført, at befolkningens leveomkostninger er steget. Råvarepriserne har ligget forholdsvist stabilt de sidste par måneder.

Den danske notering for slagtesvin har udviklet sig ganske positivt de seneste måneder. Fra 11,10 kr./kg i midten af februar 2023 er noteringen steget til 13,80 kr./kg her i begyndelsen af maj 2023. Dermed

har den danske svinepris den seneste tid halet kraftigt ind på de øvrige medlemsstaters svinepris. Men der er fortsat et stykke vej, inden prisen herhjemme er konkurrencedygtig med priserne i medlemsstaterne syd for grænsen.

For smågrisepriserne er situationen en anden. Her er økonomien blevet væsentligt forbedret det seneste halve år bl.a. grundet markant stigende efterspørgsel fra Tyskland og Polen. Den danske tælling for april 2023 viser en nedgang i slagtesvinene på knap 25 pct. i forhold til april 2022 og en mere beskedne nedgang af drægtige søer på 6,6 pct.

Mens svinepriserne er høje og har været stigende i Europa i 2023, opleves den modsatte situation i Asien og Nordamerika. I USA er meget høje svinepriser i 2022 nu afløst af lave svinepriser betydeligt under niveauet i Europa. Den amerikanske svinepris er kommet under pres som følge af en kombination af dårlig indenlandsk efterspørgsel, udsigt til svagt stigende amerikansk svineproduktion og fald i efterspørgslen fra det store eksportmarked Mexico. I Kina har man set prisfald som følge af et fald i efterspørgslen og stigende slagtninger. De øgede mængder grisekød på det kinesiske marked skal nu fortrænge oksekød, fjerkræ og fisk, dvs. animalske proteiner, der alle tog markedsandele fra grisekødet under perioden med afrikansk svinepest.

Situationen med høje priser for grisekødet i Europa i kombination med lave priser i Asien og Nordamerika sætter naturligvis kraftigt pres på den europæiske eksport af grisekød til Asien. Ikke nok med at man nu får en betydeligt lavere pris ved eksport af grisekød til Asien. Man oplever også en stærkt øget konkurrence fra billigt amerikansk kød. Det betyder, at en del grisekød, der tidligere blev eksporteret til Asien, nu skal afsættes til den europæiske forædlingsindustri. Dette har betydet ekstra mængder kød til den europæiske forædlingsindustri og dermed indtil nu i 2023 relativt dårlige priser ved salg til forædlingsindustrien i Europa sammenholdt med priserne for fersk/kølet grisekød til de europæiske supermarkedskæder.

I november 2022 blev der i EU slagtet ca. 2 mio. kvæg, hvilket svarer til et fald på 3,9 pct. sammenlignet med november 2021. Selvom man ønsker flere dyr til slagtning, har de lave slagtetal i hele Europa også en positiv side, idet efterspørgslen nu mere eller mindre matcher. Det stabile salg skyldes generelt et fint mix i ordrerne fra detail i Danmark til eksporten i både Sverige såvel som Sydeuropa. Danmarks kvægslagtning udgør ca. 2 pct. af det samlede EU-tal. Konkurrencen er stadig hård, hvorfor det er væsentligt at være ekstra opmærksomme på de ordrer, der leveres fra de danske producenter.

Dansk eksport af okse- og kalvekød er i november 2022 steget med ca. 7,2 pct. sammenlignet med 2021. Tallene fra januar 2023 viser, at der i alt blev eksporteret 9.307 danske kvæg, hvilket udgør en stigning op 29,4 pct. i den samlede eksport sammenlignet med januar 2022.

Dansk import af okse- og kalvekød samt oksekødsprodukter er faldet med 10 pct. i november 2022 (målt i mio. kr.) sammenlignet med november 2021, hvilket svarer til et fald målt i tons på 24,6 pct. Slagteriernes noteringer er fortsat uændret i alle kategorier.

For fjerkrækød dækker stigende priser langt fra den stigende tendens til højere produktionsomkostninger til foder, energi og lønninger, der udgør 80-90 pct. af de samlede produktionsomkostninger. Disse omkostningskomponenter forventes at stige 20-30 pct. over de kommende måneder mens metal og plastikmateriale til pakninger af kyllingeprodukter ligeledes udsættes for prisstigninger på op til 40 pct. Dertil kommer, at svækket eksport til tredjelande fra EU grundet restriktioner på grund af fugleinfluenza medfører større afsætning på det indre marked og dermed større mængder med deraf følgende fald i priserne. Dette lægger således pres på indtjeningen i eksportvirksomhederne, der har afsat større mæng-

der på det indre marked til lavere priser. Desuden opleves større grad af protektionisme, hvor både covid-19 og udbrud af fugleinfluenza bruges på en række destinationer til at lukke for eksport fra Danmark og EU generelt med det formål at øge den nationale selvforsyningsgrad.

EU's fjerkræsektor er bekymret over den stigende import af fjerkrækød og æg fra Ukraine, der siden den fulde told og kvote liberalisering den 4. juni 2022 har medført en stigning i importen. I de første fire måneder af 2023 steg EU-importen af fjerkrækød fra Ukraine med 192 pct. sammenlignet med samme periode i 2022, mens importen alene af fersk fjerkrækød steg 235 pct. Importen udgjorde samlet 77.800 tons i de første fire måneder af 2023, svarende til over 300.000 tons på årsbasis. For æg steg importen med hele 693 pct. til 13.000 tons. Kommissionen følger importsituationen tæt, men der er endnu ikke indledt formelle procedurer til at vurdere behovet for at begrænse fjerkræimporten. Det forventes dog, at der indledes en undersøgelse af fjerkræimporten, når den nye etårige aftale om toldfrihed træder i kraft i juni 2023, idet der samtidig vil blive indført hurtigere procedurer for indførelse af importbeskyttelsesforanstaltninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemsstater har fortsat stor fokus på udfordringerne som følge af den russiske invasion af Ukraine. Flere medlemsstater efterspørger yderligere krisestøtte til landbrugssektoren i 2023. Foruden påvirkningerne på markederne af den russiske invasion af Ukraine er der også områder, som er påvirket af begrænset nedbør, lave priser med mere.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked. Regeringen arbejder samtidigt for velfungerende international handel, der også kan betyde større robusthed i de globale fødevarerforsyningskæder. Regeringen lægger vægt på, at Kommissionen overvåger markedssituationen for landbrugsvarer som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Regeringen støtter, at EU understøtter eksport af korn fra Ukraine.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. april 2023 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2023, jf. supplerende samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. april 2023.

Grundnotat om Kommissionens forslag til gennemførelsesforordning om ekstraordinær støtte til sektorer for korn og oliefrø i Bulgarien, Polen og Rumænien oversendt til Folketingets Europaudvalg den 22. marts 2023.

Grundnotat om Kommissionens forslag til gennemførelsesforordning om yderligere ekstraordinær støtte til sektorer for korn og oliefrø i Bulgarien, Ungarn, Polen, Rumænien og Slovakiet oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. maj 2023.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om emballage og emballageaffald

KOM(2022)677

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. februar 2023. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har ved KOM (2022) 677 af 30. november 2022 fremsat et forslag om Forordning for emballage og emballageaffald (herefter emballageforordning), som skal erstatte direktivet om emballage og emballageaffald (94/62/EC) fra 1994 senest revideret i 2018. Kommissionens forslag adresserer en række udfordringer for det indre marked, herunder ulige vilkår for markedsføring af emballager, hindringer for markedet for genanvendelse og dermed behov for en harmoniseret lovgivningsramme. Dertil kommer en række miljøproblemer i forbindelse med produktion, anvendelse og bortskaffelse af emballageaffald, herunder miljøskadelige virkninger. En fælles regulatorisk ramme skal sikre konsistens, sammenlignelighed og lige vilkår for europæiske virksomheder, og fremme en fælles europæisk cirkulær økonomi for emballage. Forslaget indeholder initiativer, der skal understøtte følgende områder: 1. Emballageaffaldsforebyggelse og –affaldsreduktion, 2. fremme af genbrugelige og genpåfyldelige emballager, 3. mere og bedre genanvendelse af emballageaffald, herunder mærkning, komposterbarhed og krav om pant- og retursystemer samt 5. harmonisering af udvidede producentansvarsordning. Forslaget kan potentielt have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget er udformet som en forordning, hvor den eksisterende danske miljølovgivning om emballage fsva. krav til emballager, pant og affaldshåndtering er reguleret ved lov og udmøntet i bekendtgørelser. Forslaget forventes at have både statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Miljøministeriet har iværksat arbejde mhp. at kunne fremlægge en vurdering af forslagens statsfinansielle, samt erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. Forslaget forventes at hæve beskyttelsesniveauet for både Danmark og EU på miljøområdet. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023 med henblik på udveksling af synspunkter.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2022) 677 af 30. november 2022 fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om emballage og emballageaffald, om ændring af forordning (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2019/904 og om ophævelse af direktiv 94/62/EF. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal derfor vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige beslutningsprocedure i TEUF artikel 294. Kommissionen har bevaret det nuværende retsgrundlag fra emballagedirektivet i Artikel 114 TEUF om indre marked, men ændret lovgivningsinstrumentet fra direktiv til en forordning.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Kommissionen ønsker med forslaget at skabe attraktive rammer for investeringer i cirkulære emballageløsninger, affaldsreduktion og genanvendelse af emballageaffald i høj kvalitet. Forslaget adresserer hele værdikæden - fra emballageproduktion til affaldshåndtering - og har hovedfokus på de øverste lag af affaldshierarkiet hhv. affaldsforebyggelse og genbrug. Forslaget til forordning samler regulering af emballager og adresserer følgende udfordringer:

Forskellige krav til emballager og manglende investeringer i sektoren

Emballage er nødvendig for at beskytte og transportere varer og udgør en vigtig økonomisk sektor i EU. Forskellige krav til emballage på tværs af EU hindrer dog det indre marked. Virksomheder møder bl.a. forskellige mærkningskrav, definitioner af genanvendelig eller genbrugelig emballage, tilgange til miljøgraduering af betalingsbidrag i udvidede producentansvar for emballage og forskellige markedsføringsrestriktioner for visse emballager. Disse uoverensstemmelser fører til færre investeringer i innovativ og cirkulær emballage. Kommissionen ønsker derfor med forslaget at styrke den eksisterende lovgivningsramme og understøtte harmonisering og dermed stordriftsfordele på tværs af landegrænser.

Stigende emballageaffaldsmængder

Det stigende emballageforbrug udgør i dag et miljøproblem, og skønnes at stå for ca. 40 pct. af Europas virgine plastikforbrug og 50 pct. af papirforbruget. Emballageaffald udgør samtidig 36 pct. af husholdningsaffaldet i EU. Kommissionen peger på, at mængden af emballageaffald er steget signifikant med ca. 20 pct. siden 2009, samt at mængderne forventes at stige yderligere frem mod 2040 uden nye initiativer. Kommissionen vurderer, at de stigende affaldsmængder bl.a. skal ses som konsekvens af en voksende mængde af unødvendig emballage, over-emballering og øget brug af engangsemballager og et heraf følgende fald i andelen af genbrugelige emballager.

Manglende genanvendelse og re-cirkulation af materialer

Kommissionen vurderer, at flere medlemslande er udfordret i forhold til at nå det gældende emballagedirektivs genanvendelsesmål på hhv. 65 pct. i 2025 og 70 pct. i 2030, samt de specifikke mål for de forskellige materialetyper. Kommissionen vurderer, at ca. 17 pct. af emballagerne på det europæiske marked er ikke-genanvendelige. Kommissionen peger på, at dette skyldes, at emballagerne ikke er designet til genanvendelse, tilstedeværelse af problematiske stoffer, samt høje omkostninger til indsamling og affaldsbehandling af emballage og forvirrende sorteringsmærkning. De fleste emballager kan teknisk set genanvendes, men processerne omkring indsamling og sortering er i dag ofte både dyre og komplekse, hvorfor emballageaffald kun genanvendes i stor skala, når det er rentabelt. Kommissionen peger desuden på, at emballageaffald ofte genanvendes til produkter med en lavere kvalitet og funktionalitet end de oprindeligt var egnet til. Emballage genanvendes dermed ikke til ny emballage.

Forslaget indeholder derfor initiativer, der skal understøtte følgende hovedemner:

1. *Emballageaffaldsforebyggelse og -affaldsreduktion*
2. *Fremme af genbrugelige og genpåfyldelige emballager*
3. *Mere og bedre genanvendelse af emballageaffald, herunder krav til genanvendt plastik i nye emballager, mærkning, komposterbarhed og krav om pant- og retursystemer*

Forslaget omfatter alle former for emballage defineret som genstande af ethvert materiale, der er beregnet til at blive brugt til indeslutning, beskyttelse, håndtering, levering eller præsentation af produkter. Som noget nyt omfatter forslaget også te- og kaffeposer samt te- og kaffekapsler i definitionen af emballage.

1. *Emballageaffaldsforebyggelse og -affaldsreduktion*

Kommissionen foreslår, at der fastlægges reduktionsmål for emballageaffald. Dette ved forslag om, at alle medlemsstater gradvist skal reducere mængden af emballageaffald pr. indbygger sammenlignet med emballageaffaldsmængder i 2018. Kommissionen foreslår affaldsreduktionsmål på hhv. 5 pct. i 2030, 10 pct. i 2035 og 15 pct. i 2040. Forslaget indeholder en række fælles virkemidler til at understøtte, at medlemsstaterne opnår affaldsreduktion:

- a) Udfasning af visse unødige/undgåelige emballageformater¹.
- b) Minimering af "tom" plads i emballager.
- c) Krav om ingen overemballering – dog under behørig hensyntagen til emballagens sikkerhed og funktionalitet.

---

¹ F.eks. 1) Plastemballage, der bruges på detailniveau til at gruppere varer, der sælges i dåser, gryder, baljer og pakker designet som bekvemmelighedsemballage for at gøre det muligt for eller tilskynde slutbrugere til at købe mere end ét produkt. 2) Engangsemballage til mindre end 1,5 kg frisk frugt og grøntsager, medmindre der er et påvist behov for at undgå vandtab, mikrobiologiske farer eller fysiske stød. 3) Single-use hotel miniature emballage.

- d) Krav om at sælgere (økonomiske aktører) af produkter til slutdistributører eller slutbrugere i grupperet, transport- og e-handelsemballage, skal sikre, at der maksimalt er 40 pct. tom plads i emballagen ift. det emballerede produkt.
- e) Krav om genbrug og genpåfyldelige emballager, jf. punkt 2.

2. Fremme af genbrugelige og genpåfyldelige emballager

For at understøtte og fremme brug af genbrugelige emballager foreslår Kommissionen, at der fastsættes en række genbrugsmål for konkrete sektorer og typer af emballager i 2030 og 2040 (take-away-emballager, drikkevareemballager, transportemballage og emballage i e-handel). Der foreslås desuden fælles krav og definitioner på genbrugsemballage og -systemer. Genbrugelig emballage skal også være en del af et genbrugssystem til genbrug, der er i overensstemmelse med en række minimumsbetingelser, og være forsynet med en QR-kode el. lign., der giver adgang til relevante oplysninger om afleveringsmuligheder mv. Det er de økonomiske aktører såsom restauranter, cafeer, detailhandlen og take-away sektoren, der har forpligtelsen til at leve op til genbrugsmålene. Genbrugsmålene er fastsat ud fra et proportionalitetsprincip, hvor mål i 2030 har til formål at tilskynde innovation og opskalering af genbrugs løsninger, men fortsat give plads til engangsemballager. De højere mål i 2040 opskalerer løsningerne, men uden at der er tale om et reelt forbud mod engangsemballage. For at lette administrative byrde på SMV'er, foreslår Kommissionen en række undtagelser fra genbrugsmålene. Dette er f.eks. hvis en virksomhed sælger under 1000 kg emballage om året, har begrænset salgsplads eller få ansatte.

3. Mere og bedre genanvendelse af emballageaffald

Det fremgår af forslaget, at stoffer, der giver anledning til bekymring, skal minimeres og erstattes så vidt muligt. Stoffer i emballage skal begrænses ved kilden og behandles i henhold til EU's kemikalielovgivning REACH². Med forslaget opdateres gældende krav til begrænsning af indhold af visse stoffer i emballage bl.a. bly, cadmium, kviksølv og hexavalent chrom. Kommissionen bemyndiges ligeledes til at stille krav til udfasning af stoffer, som hindrer genanvendelse jf. nedenstående design- for-genanvendelse-kriterier.

For at understøtte mere og bedre genanvendelse af emballageaffald foreslår Kommissionen, at øge kravene til emballagedesign, for hermed at forbedre cirkulariteten og genanvendelsen af emballager, samt mængden af genanvendt plast i ny plastemballage. Med forslaget stilles krav til, at alle emballager skal være genanvendelige, samt at en emballage vil blive betragtet som genanvendelig, hvis den (listen er kumulativ):

- a) er designet til genanvendelse (krav gælder fra 2030)
- b) indsamles særskilt (krav gælder fra ikrafttrædelse af forordningen)
- c) sorteres i definerede affaldsstrømme uden at påvirke genanvendeligheden af andre affaldsstrømme (krav gælder fra ikrafttrædelse af forordningen)
- d) kan genanvendes, således at de genanvendte ressourcer er af tilstrækkelig kvalitet til at erstatte nye jomfruelige råmaterialer (krav gælder fra ikrafttrædelse af forordningen)
- e) kan genanvendes i stor skala (krav gælder fra 2035).

Krav (a) om design til genanvendelse forslås at ske gennem en to-trins tilgang, hvor emballager fra 2030 skal overholde en række designkriterier, hvor emballager vil få en samlet præstationscore enten A, B, C og D ud fra, hvor godt designet til genanvendelse en emballage er. Kriterierne vil blive fastsat i dele-

---

² Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH).

gerede retsakter senest i 2027 og vil løbende blive revideret. Det foreslås desuden, at disse designkriterier også anvendes i forbindelse med miljøgraduering af producenters betalingsbidrag³ i udvidede producentansvarsordninger og derved sikrer en harmonisering af dette. Endelig indeholder forordningen forslag om specifikke regler for innovative emballager, som betyder, at genanvendelighedskrav for sådanne typer emballager først skal dokumenteres efter 5 år. Plastemballage til medicinsk og medicinsk in vitro-diagnostik udstyr foreslås desuden undtaget indtil 2034.

Kommissionen foreslår desuden, at der fastsættes en række minimumskrav til indhold af genanvendt plastik i plastemballage fra 2030 bl.a. 30 pct. for kontaktfølsom emballage med plasttypen PET som hovedkomponent; 10 pct. for alle andre kontaktfølsomme emballager, 30 pct. for engangsplastikflasker til drikkevarer; og 35 pct. for andre emballager end dem, der er nævnt i a), b) og c). Det foreslås, at kravene øges i 2040. Procentsatserne er udarbejdet i dialog med industrien og pba. Kommissionens estimat for andelen af genanvendt plastik på markedet i 2030. Kravene er desuden sat på produktniveau for at lette markedsovervågningen.

Kommissionen foreslår desuden, at alle medlemslande fra 1. januar 2028 skal have et pant- og retursystem for engangsdrikkevareemballage i plast og metal. Vin, spiritus og mælkebaserede produkter er dog undtaget. Medlemsstaterne kan derudover vælge at medtage glas og andre emballager for at understøtte forordningens målsætninger. Der foreslås desuden en række minimumskrav⁴ til medlemslandenes organisering af pant- og retursystemerne, samt krav om samarbejde mellem pant- og retursystemer i områder med stor grænseoverskridende handel.

Det foreslås desuden, at definere betingelserne for, hvornår emballage kan anses for komposterbar og foreskriver, at the- og kaffekapsler, klæbeetiketter på frugt og grøntsager og meget lette plastikbæreposer skal være komposterbare, da disse type af emballager ofte sorteres i madaffald, og dermed skal kunne sorteres fra eller nedbrydes på behandlingsanlægget til madaffald. Anden komposterbar emballage skal kunne indsamles og genanvendes uden at påvirke den eksisterende genanvendelsesstrøm.

Af hensyn til at gøre det enklere for forbrugerne at affaldssortere emballageaffald foreslår Kommissionen, at der fastsættes krav om, at emballage mærkes med oplysninger om dens materialesammensætning i form af affaldspiktogrammer, samt at affaldsbeholdere mærkes med tilsvarende piktogrammer. Plastikemballage skal derudover mærkes med procent af genanvendt indhold i plastemballage, jf. ovenstående afsnit.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023 med henblik på udveksling af synspunkter med særligt fokus på aspekter i forhold til fødevarerikkerhed og madspild.

Europa-Parlamentets udtalelser

Både Rådet og Parlamentet⁵ har ønsket en revision af emballagedirektivet med fokus på, at alt emballage skal være genbrugeligt og genanvendeligt i 2030, samt reduktion af emballageaffaldet gennem tiltag om

---

³ Miljøgraderede bidrag under producentansvaret er et virkemiddel, der binder miljø og økonomi sammen. Miljøgradueringen skal give producenterne yderligere incitament til miljødesign af emballage, end producentansvaret giver i sig selv. Bidragene skal gradueres på baggrund af miljøkriterier og på en sådan måde, at producenterne skal betale et større bidrag for emballage, der ikke opfylder fastsatte miljøkriterier, og et mindre bidrag for produkter, der opfylder kriterierne.

⁴ ANNEX X MINIMUM REQUIREMENTS FOR DEPOSIT AND RETURN SYSTEMS

⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13852-2020-INIT/en/pdf> https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0040_EN.html

overemballage og udfasning af problematiske stoffer. Parlamentet har desuden udtrykt ønske om konkrete affaldsreduktionsmål. Europa-Parlamentet har dog ikke endeligt udtalt sig om det konkrete forslag.

Nærhedsprincippet

Kommissionens forslag adresserer en række centrale problemer i forbindelse med det indre marked, herunder ulige vilkår for markedsføring af emballager, hindringer for markedet for genanvendelse og dermed behov for en harmoniseret lovgivningsramme. Dertil kommer en række miljøproblemer i forbindelse med produktion, anvendelse og bortskaffelse af emballageaffald, herunder miljøskadelige virkninger. Kommissionen anfører, at reguleringen af emballager ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes individuelt af medlemsstaterne, hvis de handler uafhængigt af hinanden. En fælles regulatorisk ramme er med til at sikre konsistens, sammenlignelighed og lige vilkår for europæiske virksomheder, og fremme en fælles europæisk cirkulær økonomi for emballage.

Regeringen er generelt enig i Kommissionens betragtninger, herunder at der er en merværdi ved at harmonisere krav til emballage, som dækker emballagernes fulde livscyklus. Da formålet med forslaget samlet set vurderes bedst at kunne indfries ved hjælp af regulering på EU-niveau, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Gældende regulering af emballager omfatter krav til emballagers fremstilling, sammensætning, mv., inddrivning af emballageaffald, udvidet producentansvar, pant- og retursystemer, markedsovervågning og afgifter.

Fsva. krav til emballagers fremstilling, sammensætning, mv. er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 1271 af 6. juni 2021 om visse krav til emballager (emballagebekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 681 af 25. maj 2020 om fødevarekontaktmaterialer og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter (Fødevarekontaktmaterialebekendtgørelsen). Desuden er der direkte gældende krav til sammensætningen af visse materialer til fremstilling af fødevarekontaktmaterialer (FKM) i EU lovgivningen, f.eks. om sammensætningen af plast⁶ og regler for genanvendelse af plast til FKM⁷.

Emballagebekendtgørelsen indeholder krav til emballagers fremstilling, sammensætning og mulighed for genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse, grænseværdier for emballagers indhold af tungmetal, dokumentationskrav og mærkningskrav, affaldshåndtering af visse emballagetyper, samt krav om opkrævning af minimumspris for bæreposer.

Fsva. inddrivning af emballageaffald er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 2512 af 10. december 2021 om affald (affaldsbekendtgørelsen).

Fsva. udvidet producentansvar for emballage fremgår hjemler til at fastsætte nærmere regler om udvidet producentansvar for emballage af Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022). Hjemlerne skal udmøntes på bekendtgørelsesniveau inden den 1. januar 2025, hvor producentansvaret skal træde i kraft.

---

⁶ Kommissionens forordning (EF) nr. 10/2011 af 14. januar 2011 om plastmaterialer og -genstande bestemt til kontakt med fødevarer

⁷ Kommissionens forordning (EU) 2022/1616 af 15. september 2022 om materialer og genstande af genanvendt plast bestemt til kontakt med fødevarer

Fsva. pant- og retursystemer er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 1568 af 19. december 2022 om pant på og indsamling m.v. af emballager til visse drikkevarer (pantbekendtgørelsen).

Fsva. markedsovervågning af emballager er gældende regler fastsat i emballagebekendtgørelsen.

Fsva. afgifter på visse emballager, poser og engangsservice er gældende regler fastsat i emballageafgiftsloven (lovbekendtgørelse nr. 600 af 5. maj 2020 om afgift af visse emballager, poser og engangsservice).

Konsekvenser

Generelt om konsekvensvurderingerne bemærkes, at der er tale om foreløbige vurderinger. Folketinget vil i et revideret grund- og nærhedsnotat blive oplyst om regeringens mere konsoliderede vurderinger af forslagens konsekvenser, når disse foreligger.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget kan potentielt have lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget er udformet som en forordning, hvor den eksisterende danske miljølovgivning om emballage fsva. krav til emballager, pant og affaldshåndtering er reguleret ved lov og udmøntet i bekendtgørelser. En forordning vil kunne medføre, at dele af miljøbeskyttelsesloven f.eks. hjemler til udmøntning af udvidet producentansvar for emballage skal ophæves. Idet der pt. pågår et arbejde med at udmønte disse hjemler på bekendtgørelsesniveau, skal det analyseres nærmere, hvilken betydning det vil få, at producentansvaret for emballage fremover reguleres ved en forordning. Forslaget vil desuden medføre yderligere krav til markedsovervågning og ændre krav til indhold af genanvendt plast i PET-flasker, hvilket også vil kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser i national ret.

Artikel 114 i TEUF er hjemmelsgrundlaget for det gældende direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, samt det foreslåede hjemmelsgrundlag for forslag til emballageforordningen. Denne artikel giver EU mulighed for at harmonisere regler og administrative foranstaltninger på tværs af medlemsstaterne. Det vil gøre det muligt at tage fat på en række områder, som Kommissionen vurderer hæmmer det indre marked, herunder: (i) bæredygtighedskrav, (ii) harmoniserede kriterier for miljøgraduering af betaling under ordningerne for udvidet producentansvar og (iii) harmoniserede mærkningskrav. Miljøministeriet undersøger, hvorvidt der kan være behov for et hjemmelsgrundlag i artikel 192 (miljø) frem for artikel 114 (indre marked) i visse af artiklerne for at give medlemsstaterne et råderum til at supplere forordningens bestemmelser med nationale regler, herunder bestemmelser om udvidet producentansvar for emballage og evt. pant- og retursystemer.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have både statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Miljøministeriet har iværksat arbejde mhp. at kunne fremlægge en vurdering af forslagens statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Når dette arbejde er tilendebragt, vil Folketinget blive orienteret herom i et revideret grund- og nærhedsnotat.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter holdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens punkt 2.4.1.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget forventes at hæve beskyttelsesniveauet for både Danmark og EU på miljøområdet. De negative miljø- og klimamæssige effekter, som følger af EU's emballageforbrug, har grænseoverskridende konsekvenser og kræver fælles løsninger på tværs af landegrænserne.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i miljø specialudvalget d. 15. december 2022, hvor der er indkommet bemærkninger fra Dansk Industri, Forbrugerrådet Tænk, Danmarks Naturfredningsforening, Oceana, Plastic Change og Rådet for Grøn Omstilling, Dansk Affaldsforening, Dansk Erhverv, Dansk Bryggeriforening, Kosmetik- og hygiejnebranchen, Landbrug & Fødevarer, Dansk Standard og Dansk Retursystem.

Dansk Industri (DI) bakker op om den retning, der er sat med forslaget og minder om at emballage er mere end et affaldsproblem, idet det har en vigtig funktion med at beskytte produktet indeni.

DI fremhæver Kommissionens fokus på skalering af løsninger samt kvalitet i genanvendelsen som afgørende for en mere cirkulær økonomi. For at opnå dette mener DI, at harmoniserede løsninger er helt afgørende, og der er brug for at sætte en stopper for nationale særkrav til emballage.

DI bakker op, om Kommissionens forslag om brug af standarder og tilgang om at stille krav til genanvendelighed, genanvendt materiale og genbrug.

DI støtter forslaget om at indføre et fælles "materialemærke" på emballage, så forbrugeren får lettere ved at sortere den brugte emballage. DI advarer imod krav om, at flasker og dåser i pantsystemet skal påføres både et materialemærke og et pantmærke.

DI vurderer det nødvendigt at lade kemisk genanvendelse indgå på linje med mekanisk genanvendelse for at nå mål og krav om øget genanvendelse og brug af genanvendt materiale og peger på minimumskrav til miljøperformance ved brug af kemisk genanvendelse som en mulighed.

DI opfordrer til at genoverveje forslaget om at fastsætte krav til genanvendt materiale og genbrugskrav på produktniveau. DI mener, at udmøntningen af krav bør være proportionel i forholdet mellem de miljømæssige gevinster, der er ved at stille et krav og omkostningerne ved at efterleve kravet. DI mener, pga. af prisstigninger på PET og manglende adgang til genanvendt plast af rette kvalitet, at der behov for at finde en balance mellem at sætte krav, der bringer os videre, men som også er realistiske for virksomhederne – også de små virksomheder – at leve op til.

Forbrugerrådet Tænk er tilfredse med, at forslaget lægger op til en øget vægt på forebyggelse og genbrug. De er glade for, at der foreslås en forordning som sikrer en samtidig og ensartet udrulning af tiltagene til glæde for både forbrugere og miljø. De peger på, at delegerede retsakter er at foretrække frem for at lægge processen ud i det europæiske standardiseringsarbejde, hvor industrien har den dominerende stemme.

Forbrugerrådet TÆNK ærgrer sig over, at hovedfokus fortsat ligger på genanvendelse af emballageaffald og anvendelse af genanvendte materialer i plastikemballagen, snarere end at tage udgangspunkt i affaldshierarkiet. Forbrugerrådet TÆNK peger herunder på, at der bør arbejdes for at fastsætte mere ambitiøse mål for genbrug.

Forbrugerrådet TÆNK støtter Kommissionens forslag om, at ensartede symboler på emballagerne skal vejlede forbrugere om korrekt affaldssortering. Forbrugerrådet TÆNK gør opmærksom på, at omfattende sortering kan være byrdefuld for forbrugere. Det er derfor vigtigt, at forbrugere oplever, at der er rimelige proportioner mellem de byrder de bliver pålagt, og de byrder erhvervslivet pålægges i forhold til affaldshåndtering.

Forbrugerrådet TÆNK efterlyser en strammere regulering af problemkemi, hvor der bør gøres en større indsats for at begrænse indhold af dette i emballager. Særligt problematiske stoffer (SVHC- og CMR-stoffer) bør forbydes i emballage, medmindre de er essentielle.

Forbrugerrådet Tænk er positiv over for at anvende retur- og pantsystemer til at minimere emballagemængderne og anbefaler, at dette instrument anvendes i langt videre omfang end forslaget lægger op til.

Danmarks Naturfredningsforening, Oceana, Plastic Change og Rådet for Grøn Omstilling (herefter parterne) har afgivet et samlet svar og ser overordnet meget positivt på Kommissionens forslag - særligt hvad angår visionen om at reducere de samlede mængder af emballageaffald og øge andelen af genbrugelige emballager med bindende mål. Parterne peger på, at Kommissionens forslag indeholder vigtige tiltag, som bør fastholdes, mens ambitionsniveauet også bør hæves på udvalgte steder.

Parterne finder det meget positivt, at Kommissionen nu for første gang lovgiver i overensstemmelse med affaldshierarkiet på emballageområdet, og forslaget rummer mange positive elementer hvad angår reduktion af unødvendig emballage og genbrug.

Parterne finder, at Danmark bør bakke op om fastsættelsen af bindende genbrugsmål og arbejde for at sætte højere mål end hvad der lægges op til med forslaget. Parterne er ligeledes kritiske over for forslaget om fritagelse fra genbrugsmål for serveringssteder med et areal på under 100 kvadratmeter, da det reelt vil fritage rigtig mange serveringssteder fra at skulle efterleve genbrugsmålene. Parterne mener, at det af hensyn til harmonisering på tværs af EU-lande vil være det mest effektive og hensigtsmæssige at fastsætte genbrugsmål på EU-niveau for yderligere sektorer, herunder dagligvarehandlen.

Parterne er meget positive over for Kommissionens forslag til forbud mod brug af visse typer engangsemballage. Det gælder ikke mindst forbud mod emballage af frugt og grønt under 1,5 kg. De finder det vigtigt at sikre, at forbuddet ikke udvandes i definitionen af, hvad der er "unødvendigt" samt at det kun skal "demonstreres" og ikke "dokumenteres". Der bør stilles krav om uafhængig dokumentation.

Parterne opfordrer kraftigt regeringen til at bakke op om forbuddet mod brug af engangsemballage på caféer og restauranter, når gæster spiser på stedet, men er kritiske over for muligheden for at etablere undtagelser fra denne bestemmelse såfremt "det ikke er teknisk muligt", da det kan åbne for et potentielt stort antal fritagelser afhængig af fortolkning.

Parterne finder det afgørende, at det tydeligt skrives ind, at pantsystemer skal kunne modtage både engangsbeholdere og genbrugelige beholdere, samt at pantsystemer også bør omfatte engangsbeholdere i glas. Parterne mener, at der skal indføres krav til medlemslandene om etablering af pant/retursystemer for yderligere emballagekategorier, herunder særligt for take-away mad og drikke.

Dansk Affaldsforening (DAF) mener, at Kommissionen er kommet med et godt udspil, som kan medføre et nødvendigt grønt paradigmeskift på emballageområdet. DAF er positive over, at de nordisk-baltiske piktogramsystem bliver grundlaget for de kommende mærkningskrav.

DAF finder det vigtigt at fastholde og gerne udvide ambitionsniveauet på både forebyggelse, genbrug, genanvendelse og anvendelsen af genanvendte materialer – især på plastik, men også på de andre emballagematerialer. DAF savner højere mål for genanvendt indhold i ikke-sensitive anvendelser af plastemballage og langt højere mål for genbrugssystemer. DAF savner genanvendelsesmålsætninger for

drikkekartoner og andre komposit-emballager og mener, at forbud og restriktioner bør rettes mod et større udvalg af engangsemballager.

DAF mener, at det fortsat kan være hensigtsmæssigt nationalt at kunne indføre skærpede foranstaltninger i relation til markedsføring af emballager i forhold til miljøfremmede eller sundhedsskadelige indholdsstoffer, mens der arbejdes på at få EU-systemet til at opdatere reglerne.

DAF er positiv over, at KOM udarbejder ensartet modulering af betalingsbidrag i producentansvaret, og opfordrer til, at dette gøres hurtigst muligt.

DAF undres over, at medicinske emballager ikke skal være genanvendelig før 2035, og ønsker undtagelsen indskrænket.

DAF finder det iøjnefaldende, at andelen af genanvendt plast kun opgøres i forhold til post-consumer plastik, og frygter, at afgrænsningen medfører en risiko for, at industriaffald så vil have mere svært ved at finde afsætning.

DAF undres over et mangler på forbud på emballager, der har til formål at få produktet til at tage sig mere eksklusivt ud, ift. nødvendigheden i at opfylde ydeevnekriterierne og spørger til hvem, der vurderer hvor meget luft, der er nødvendigt i den enkelte produktemballages tilfælde, samt hvorfor der ikke er fastsat en ratio.

DAF mener, at flere produktemballager skal være inkluderet i restriktioner ift. brug af særlige emballageformater, herunder hygiejne- og kosmetikartikler, madleveringsordninger og fødevarerudbringning. DAF er overordnet positiv overfor, at mange engangsemballager forbydes, fremfor at der blot sættes begrænsninger for hvor mange af dem, der må være.

DAF bifalder, at Kommissionen medtænker de systemiske forudsætninger for reelt fungerende genbrug, men er bekymrede for, at opgaven for producenter og markedsførere af genbrugsemballager bliver for stor, når man også skal sikre et system for recirkulation af emballagen. DAF foreslår, at det pålægges medlemsstater at understøtte udvikling og etablering af en (obligatorisk) kollektivordning for recirkulation af forskellige emballagetyper. DAF er skeptiske over for undtagelsesgrænsen på 1000 kg. DAF finder også, at undtagelsesgrænsen på 100m² er for høj i den forstand, at mange serveringssteder passerer under grænsen.

DAF synes, at det er godt, at der kommer reduktionsmål, men undres over, at der bliver sat et generelt, frem for materialespecifikt forebyggelsesmål, da emballager ikke vejer det samme, samt at visse typer af emballage er mere problematiske end andre.

DAF savner et svar på, om eller hvordan man kan indregne kemisk genanvendelse af plast i opgørelsesmetoden i forhold til genanvendelsesmålsætningerne, og de undres over, at bionedbrydelige emballager kan regnes som genanvendte, hvis de medfører fordele for landbruget eller miljøet.

Dansk Erhverv (DE) støtter op om forslagens overordnede mål. DE støtter op om forslagens harmoniseringstiltag, da det er en forudsætning for at indfri erhvervets grønne ambitioner på emballageområdet og samtidig mindske administrative byrder som følge af alternative nationale særregler og muliggøre storskalaløsninger.

DE mener ikke overemballering er noget, som man intentionelt ser helt generelt, især i primæremballage, da det udgør en ekstra økonomisk omkostning. Det kan dog give god mening at arbejde med minimering gennem designprincipper, uden at der gås på kompromis med fødevarer sikkerhed, madspild, eller beskyttelsen af produktet. Her skal de administrative byrder for efterlevelse gennem teknisk dokumentation gerne tænkes ind i helheden, så der gives de rigtige incitament.

DE mener det er nødvendigt med klare standarder og processer, der sikrer, at genbrugelige emballager er lige så sikre som øvrige emballager. DE mener ikke, at detailsektoren skal have ansvaret isoleret set for emballagehygiejne og standarder, da detailsektoren har den primære kundekontakt, men ikke har den primære indflydelse på processerne bag og håndteringen af genbrugelige emballager.

DE finder det afgørende at fastholde og udbygge forslagens harmoniseringstiltag for mærkning og ønsker ensartede mærker, som kan bruges uden at skulle oversættes til forskellige sprog. Ifm. udviklingen af et digitalt mærke opfordrer de til, at det samtænkes og strømlines med det digitale produktpas, der udvikles i regi af ecodesign-forordningen.

DE finder det meget uklart, hvordan ansvaret for overensstemmelsen af de emballager, der markedsføres fra sælgere i 3. lande til EU-forbrugere, vil blive håndteret.

DE mener, at det danske affaldssorteringssystem bør kunne forsætte under forordningen., og opfordrer til, at der arbejdes efter løsninger, der er så simple som muligt.

DE finder det essentielt, at myndighederne spiller en central rolle i at få etableret et evt. fremtidigt genbrugssystem for at undgå et fragmenteret marked med uhensigtsmæssige byrder for især de små og mellemstore virksomheder.

Dansk Bryggeriforening (BF) finder, at Kommissionens forslag indeholder flere gode elementer.

BF støtter forslaget om at indføre et fælles "materialemærke" på emballage, så forbrugeren får lettere ved at sortere sin brugte emballage. Dog bør flasker og dåser i pantsystemet ikke påføres både et materialemærke og et pantmærke, da det vil være vildledende. BF støtter forslaget om, at alle medlemslande skal indføre obligatorisk pant på visse drikkevarer i plastflasker og metaldåser. Pantkravet bør imidlertid også omfatte glasflasker som i Danmark, så emballagetyperne glas, plast og metal behandles ens. BF mener, at forslaget om et fælles pantmærke vil påføre bryggerier, tapperier og de mange importører en meget betydelig udgift.

BF støtter øget genbrug, når det giver mening miljømæssigt, teknisk og økonomisk. Mål for genbrug skal være realistiske, langsigtede og ikke diskriminere mellem konkurrerende drikkevarekategorier. Mål for genbrug skal opfyldes af medlemsstaterne og ikke pålægges hver enkelt producent. Genanvendelse på højt niveau via pantsystemer bør fritages for rigide genbrugskrav.

BF foreslår at indføre en henvisning til den europæiske standardiseringsorganisation, CEN, som skal have mandat til at udforme de egentlige "design-for-recycling"-guidelines, som skal udgøre hovedsubstansen i de delegerede retsakter.

BF støtter øget genanvendelse af plast i nye plastemballager og anbefaler, at fastsætte målene for det enkelte medlemsland og som et gennemsnit for den samlede mængde efter vægt, der markedsføres i det pågældende medlemsland og ikke "per emballageenhed". BF finder det ikke tilstrækkeligt, at Kommissionen selv skal vurdere, om målene for andelen af genanvendt plast i plastemballage kan fraviges". BF anbefaler i stedet, at emballage med en andel af genanvendt materiale indsamles og genanvendes til

fremstilling af nye plastemballager, og at tapperierne må have adgang til at få deres indsamlede flasker tilbage

BF finder, at kravene om at begrænse emballage til det nødvendige som udgangspunkt er positivt, men at der bør være en mulighed for at fravige, når det tjener et emballeringsformål, f.eks. for at reducere transportskader og undgå spild.

BF støtter generelt tiltag, der fremmer indsamling og genanvendelse af emballage frem for forbud, og anbefaler i stedet at sætte mål for at reducere forbruget af engangsplast og lade det være op til de relevante sektorpartnerskaber at opfylde målene.

Kosmetik- og hygiejnebranchen (KH) mener, at forslaget er med til at skubbe virksomhederne i den rigtige retning mod den grønne omstilling, blandt andet ved at sikre en bedre og mere bæredygtig anvendelse af emballage. KH mener, at frihed til at vælge det rette emballagedesign har stor markedsføringsmæssig værdi for virksomhederne.

KH mener, at formuleringen omkring de opsatte mål for andelen af genanvendt plast i forslaget bør ændres til at gælde virksomhedernes samlede produktportefølje og ikke pr. enhed, da det vil skabe den fornødne fleksibilitet for virksomhederne.

KH finder det afgørende, at forslaget tydeliggør beskrivelsen af ansvarsfordelingen i forhold til forbruger, producent og forhandler. Fra virksomhedernes side er der en bekymring for, at det ikke er helt klart, hvem der har ansvaret for eksempelvis produktets kvalitet, færemærkning mv ved genopfyldningssalg.

KH støtter forslaget om, at der skal fokus på at reducere unødigt emballagespild og foreslår at "marketing and consumer acceptance" bliver omfattet af kriterierne, der fremgår af bilag IV for at virksomheder kan skabe brandidentitet i emballagen.

Landbrug & Fødevarer (L&F) finder, at forordningen indeholder en lang række positive elementer, herunder en langt større grad af harmonisering samt krav om genanvendelige emballager. L&F er tilfredse med valg af en forordning som regulering af emballager, da dette lovgivningsinstrument har potentiale til at sikre en langt højere grad af harmonisering.

L&F peger på at ambitionsniveauet for harmonisering bør øges. L&F ser her behov for endnu større ambitioner på området, hvis danske virksomheder skal opnå de fulde fordele ved det indre marked og L&F opfordrer derfor til, at man fra dansk side lægger stor vægt på, at fjerne de sidste begrænsninger for varernes frie bevægelighed i forordningen. Det gælder blandt andet muligheder for at fastholde og introducere nationale bæredygtigheds- og informationskrav, samt muligheden for indførelse af nationale mærkningskrav.

L&F kan støtte op om en harmonisering inden for genanvendelig emballage og performancegrader, og bør Danmark allerede i den nuværende implementering af det udvidede producentansvar tage højde for denne struktur.

L&F påpeger, at særligt fødevarerhvervet er udfordret af kravene om anvendelse af genanvendt plast i nye fødevareremballager, fordi udbuddet af genanvendt plastmateriale til brug i fødevareremballager er begrænsede bl.a. fordi EU's regler for hygiejne- og fødevarerikkerhed stiller meget strenge krav til fødevarerkontaktmateriale indeholdende genanvendte materialer. Der peges desuden på behov for, at EU arbejder med at få godkendt flere genanvendte plasttyper til fødevarerbrug. L&F ønsker, at man som producent kan leve op til kravet via f.eks. et gennemsnit, et masse-balanceprincip, el.lign. L&F finder

endvidere, at en graduering af betalingen i det udvidede producentansvar ud fra andelen af genanvendt plast kan være problematisk.

L&F støtter op om regler om mærkning af emballagens og affaldsbeholderens materialefraktion og forslår, at man fra dansk side arbejder for, at de danske/nordiske piktogrammer anvendes.

L&F mener, at forordningens forslag om forbud af en lang række engangsemballager virker vilkårlige og ikke nærmere begrundede og mener at forbuddene ikke er afgrænsede tilstrækkeligt. L&F er meget bekymrede over forslaget om at forbyde engangsemballage til frisk frugt og grønt i størrelser under 1½ kg og finder det meget væsentligt, at der også tillades enkeltemballering, hvis formålet er at undgå sammenblanding af økologiske og ikke-økologiske varer i detailhandlen.

L&F mener helt overordnet, at kravet om genbrug risikerer at medføre en øget miljø- og klimabelastning – bl.a. er der en særlig problemstilling for genbrug af emballager til fødevarer, da de pga. forekomsten af protein og fedt kræver en langt større mængde energi og kemi til rengøring end tilsvarende emballager brugt til f.eks. øl og sodavand.

L&F er enig i, at mælk og mejeriprodukter ikke ved lovkrav skal indgå i et pant- og retursystem og pointerer, at medlemsstater ikke bør gives mulighed for at indføre pantsystemer for mælk og mejeriprodukter.

Dansk Standard (DS) mener, at det er positivt, at KOM lægger op til at hæve ambitionsniveauet betragteligt og særligt, at man vil fastlægge ensartede metoder for at dokumentere materialesammensætning og genanvendelsesgrader. DS bakker op om, at KOM først kan udvikle fælles tekniske specifikationer, efter de har forsøgt at gå via det etablerede standardiseringssystem.

DS ønsker, at der kommer ensartede krav til dokumentation og metoder for opgørelse af genanvendelsesgraden.

DS er bekymrede over, at forslaget indfører et forbud mod at fremvise andre mærker, labels mv der kan forvirre eller vildlede forbrugerne, når det kommer til bæredygtighedskrav til emballagen. Det fremgår ikke tydeligt, hvorvidt dette også kunne betyde et forbud mod miljømærker som f.eks. Svanemærket.

Dansk Retursystem (DRS) er positivt indstillet over for indførelse af pant- og retursystemer for visse drikkevareemballager i hele EU. DRS gør opmærksom på, at dispensation for kravet om etablering af obligatorisk pantsystem, vil medføre tab af den høje materiale- og fødevarer kvalitet, som pant- og retursystemerne leverer. DRS finder det positivt, at der er krav om 'single system operator', idet et enstrengt, enkelt og velfungerende pant- og retursystem er afgørende for at sikre høj returprocent. DRS finder det endvidere positivt, at pant- og retursystemer skal drives non-profit for at understøtte neutralitet og opbakning. Det bør dog sikres, at der er national fleksibilitet.

DRS ønsker, at emballager, som er omfattet af pant- og retursystemer, bør være undtaget for genbrugsmål og ikke stilles overfor skrapere miljømål end andre tilsvarende emballager. DRS peger også på, at for at opretholde høje returprocenter i pant- og retursystemerne bør der ikke være krav om affaldssorteringsmærker på pantemballage, ligesom de nationale pantmærker skal bevares.

I forhold til design peger DRS på, at det frie emballagevalg og den cirkulære økonomiske gebyrstruktur i det danske pant- og retursystem bør opretholdes.

DRS peger på at et harmoniseret krav om momsfrigtagelse ikke er hensigtsmæssigt, og at der ikke bør være mulighed for at pålægge velfungerende materialeloops nye afgifter. DRS ønsker endvidere ikke, at velfungerende pant- og retursystemer skal pålægges krav om mindste beløb til kommunikations- og kampagneaktiviteter.

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget forud møde d. 21.02.23. Følgende bemærkninger er fremkommet.

Landbrug og Fødevarer (L&F) efterlyser, at det skrives tydeligere frem, at der skal tages hensyn til fødevarerens sikkerhed ift. genanvendelseskravene. L&F peger særligt på et hovedbudskab, som omhandler, at man med forslaget skal sikre mod downcycling således, at emballage i fødevarekvalitet alene kan genanvendes til emballage i fødevarekvalitet. L&F mener også, at man kunne tilstræbe højere grad af harmonisering.

Dansk Standard (DS) mener, at det er godt, at forslaget bygger på fælles standarder men efterlyser, at man også ensretter formuleringerne herom med tilsvarende formuleringer i anden lovgivning. DS finder det desuden vigtigt, at man fortsat kan bruge de nationale miljømærker.

Plastic Change fremhæver, at forslaget har for mange undtagelsesmuligheder primært ift. kravene i bilag 5, pkt. 3. De fremhæver også, at de restriktioner, der er lagt op til omkring kemikalier, ikke er ambitiøse nok. Plastic Change finder endvidere, at Danmark bør arbejde for at øge både genbrugsmål og reduktionsmål og kunne desuden godt tænke sig et genbrugsmål for detailhandlen.

Dansk Industri (DI) fremhævede at forordningen skal implementeres på en omkostnings- og miljøeffektiv måde.

Bryggeriforeningen (BF) opfordrer til, at man arbejder for at sidestille genanvendelse af høj kvalitet med genbrug. Bryggeriforeningen peger på, at genbrug ikke altid er det mest miljørigtige, og at genanvendelse er en vigtig forudsætning for at skaffe den nødvendige sekundære ressource. Bryggeriforeningen kan støtte genbrugsmål, hvis de er realistiske og ikke diskriminerer. BF finder, at genbrugsmålene skal gælde for branchen og ikke for det enkelte bryggeri, så der er mulighed for at drage nytte af forskellige genbrugssystemer og fleksibilitet på produktniveau. I forhold til mærkning finder foreningen det vigtigt, at pantemballager ikke skal bære et affaldspiktogram. BF finder det vigtigt, at der kan bygges videre på det danske pant- og retursystem og fremhæver især problemstillinger omkring undtagelse af moms på pant. Desuden udtrykker foreningen en bekymring for at et nyt EU-pantmærke vil forvirre forbrugerne og sænke returprocenten.

Dansk Retursystem (DR) tilslutter sig Bryggeriforeningens synspunkt særligt ift. mærkning og ift. moms, da det vil have økonomiske konsekvenser.

Dansk Erhverv (DE) er overordnet positive over for forslaget, men opfordrer til at modstå andre landes ønske om særlige nationale ordninger f.eks. ift. mærkning og giver også udtryk for bekymring i forhold til at skaffe sekundære plastik i relation til krav om genanvendt plastik i ny emballage.

Rådet for grøn omstilling (RGO) giver udtryk for, at man gerne ser, at Danmark arbejder for at have ambitionsniveauet på visse områder og på at fjerne visse undtagelsesmuligheder, bl.a. ift. at økonomiske operatører med et salgsareal på under 100 m² er undtaget for genbrugsmålene.

Dansk Affaldsforening (DAF) giver udtryk for, at der er mange, der ikke er omfattet af kravene. DAF gør

opmærksom på, at mål vedrørende genpåfyldelige emballager skal reflektere et reelt salg af genbrugs-emballager og ikke bare, at en genpåfyldt emballage bliver gjort tilgængelig. DAF er bekymret for, at man med generelle reduktionsmål frem for materialespecifikke alene opnår at erstatte tunge materialer med lette materialer.

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023.

Dansk Erhverv bemærker i tillæg til tidligere høringsvar, at forslaget om at forbyde engangsemballage til frisk frugt og grønt i størrelser under 1½ kg vil have uønskede implikationer for den danske implementering af økologikontrollen i henhold til EU's økologiforordning.

Økologisk Landsforening bakker principielt op om alle initiativer til at reducere forbruget af emballager og emballageaffald. Økologisk Landsforening frygter imidlertid, at et forbud mod engangsemballage til frisk frugt og grønt i størrelser under 1½ kg kan give et stort problem for økologien. Emballager er med til at sikre en længere holdbarhed på produkterne, og derfor kan et forbud mod engangsemballager potentielt give et større madspild.

Økologisk Landsforening er også bekymret for, at det kan udløse store udgifter til kontrol, idet et meget stort antal detailbutikker i DK vil blive omfattet af økologikontrol, hvis de kun må forhandle økologi i løs vægt, da de nemt kommer over bagatelgrænsen på 5.000 kg/20.000 euro årligt jf. Økologiforordningen. Økologikontrol er en stor administrativ byrde for butikkerne, og de øgede omkostninger ved at forhandle økologi, vil gøre økologi endnu dyrere for forbrugerne. Det vil også have statsfinansielle konsekvenser, da myndighederne skal udføre årlig økologikontrol i omkring 4000 butikker, som man ikke i dag udfører økologikontrol i.

Økologisk Landsforening foreslår derfor, at man undtager emballage, der bærer en økologimærkning, oprindelsesbetegnelse eller beskyttede betegnelser for dette krav, da det er vigtigt, at forbrugerne får en tydelig og troværdig information/mærkning af deres produkt, som kun kan fremgå af emballagen. Alternativt kan grænsen på 1,5 kg evt. sættes ned til 500 gram, hvilket dog fortsat er højt for mange typer produkter i en grønt afdeling. Økologisk Landsforening påpeger, at det under alle omstændigheder er vigtigt, at man i lovgivningen forholder sig til, hvordan økologien sikres mod risiko for sammenblanding med konventionelle frugt og grønt produkter, hvis produkterne kun kan sælges i løssalg uden mulighed for individuel mærkning.

Økologisk Landsforening vil derfor også gerne bruge anledningen til at tilkendegive, at foreningen meget gerne ser, at Danmark bruger anledningen til at få ændret EU's økologiforordning 2018/848, så kontrol af forhandling af økologi i detailledet igen bliver et nationalt anliggende og dermed ikke er omfattet af kontrolkravet i EU's økologiforordning. Det er et område, som ikke har konsekvens for andre EU-lande, da detailbutikker ikke forhandler varer over landegrænser.

Økologisk Landsforening anerkender, at der er mange forbrugere af økologiske produkter, der ønsker mindre emballage og bedre muligheder for at købe produkter uden emballage, men at der er mange udfordringer forbundet med at imødekomme dette ønske, og problemet med nedsat holdbar er et reelt problem, når man skal stoppe fødevarespild og sikre, at produkter ikke sammenblandes. Økologisk Landsforening bemærker i øvrigt, at selv der, hvor der er salg i løs vægt, lægger forbrugerne produkterne ned i løssalgposer og printer en label til produktet, efter de er vejret af, så der er forsat et emballageforbrug, som ikke er mindre, end hvis produkterne er forpakket.

Endelig påpeger Økologisk Landsforening, at der under covid-19 var mange forbrugere, der satte pris på, at produkterne var pakket, da de fandt det mere hygiejnisk.

Landbrug & Fødevarer påpeger i tillæg til tidligere høringsvar og i forhold til genanvendelig plast til fødevareprodukter den stigende pris på rPET herunder, at denne kun vil stige i fremtiden, såfremt der ikke findes andre alternativer. Der peges således på behov for, at EU arbejder med at få godkendt flere genanvendte plasttyper til fødevarebrug.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forlængelse af deres tidligere fremsatte forslag om, at man fra dansk side arbejder for, at de danske/nordiske piktogrammer anvendes, at det er afgørende for den fri bevægelighed af varer i EU, at ordningen alene omfatter grafiske illustrationer/piktogrammer og ingen national tekst.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at foruden en bekymring for forslaget om at forbyde engangsemballage til frisk frugt og grønt i størrelser under 1½ kg, at de også er bekymrede for engangsemballage til fødevaresektoren, hvor der indføres et forbud mod at sælge enkeltportioner eller serveringer til bl.a. "kaffefløde" og "smagspræparater". Disse har mange legitime formål (bl.a. i transport), hvor det vil være særdeles vanskeligt at erstatte en engangsemballage med alternativ emballage.

Landbrug & Fødevarer vil også gerne pege på behovet for at finde en løsning på "down-cycle" problematikken, hvor emballage som er blevet hygiejne- og fødevarerikkerhedsgodkendt til brug af føde- og drikkevarer-produkter, benyttes i processer og produkter, hvor dette aspekt ikke spiller en rolle. Landbrug & Fødevarer stiller sig selvfølgelig til rådighed i forhold til sparring og ideudveksling for at finde en løsning på denne problematik.

Bryggeriforeningen påpeger, at genbrugsløsninger kræver meget store investeringer, som små bryggerier ikke har det økonomiske grundlag for, og desuden bliver deres emballager indsamlet og genanvendt på højeste niveau, og derfor bør små bryggerier fritages for genbrugsmål.

Bryggeriforeningen foreslår følgende: 1) Genbrugsmål skal alene omfatte "producenten" (fabrikanten og importøren). 2) Genbrugsmål skal omfatte drikkevaren per volumen og ikke være mål for salgsemballagen. 3) "Level Playing field": a) Mål for genbrug skal sikre lige vilkår for konkurrerende produktkategorier, dvs. omfatte alkoholholdige og ikke-alkoholholdige drikkevarer, mælk undtaget pga. hygiejne. b) Samme mål for omfattede drikkevarekategorier, så det er muligt for den enkelte producent at opfylde målene som et gennemsnit på tværs af sin produktportefølje. 4) Genbrug skal opfattes bredt, fx fustager, "refill stations", en dåse kan "erstattes" af en glasflaske. 5) Mål for genbrug kan løftes af branchen samlet. 6) Fritag: a) Fritagelsen for "mikro-virksomheder" hæves til også at omfatte "små virksomheder" (op til 50 ansatte), ellers er de i stor risiko for at udgå af markedet. b) Drikkevarer i emballage som indsamles via et obligatorisk pant- og retursystem (DRS) på højt niveau (+90%) og som genanvendes til at fremstille nye fødevarekontaktmaterialer ("closed loop") fritages fra genbrugsmål.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemsstater har på de indledende møder generelt udtrykt støtte til formål og indhold af forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til ny emballageforordning velkommen. Forslaget kan bidrage til både miljø- og klimagevinster samt øget vækst, jobskabelse og forsyningssikkerhed i Europa.

Regeringen finder det vigtigt, at omstillingen inden for emballage sker på en omkostnings- og miljøeffektiv måde. Der udestår fortsat en grundig analyse og vurdering af forslaget økonomiske og miljømæssige konsekvenser. Regeringens endelige stillingtagen til konkrete målsætninger afventer denne vurdering.

Regeringen er enig i, at emballage bør designes, fremstilles og kommercialiseres på en sådan måde, at det giver mulighed for genbrug eller genanvendelse af høj kvalitet og for at minimere dets indvirkning på miljøet i hele dens livscyklus. Regeringen støtter derfor forslaget ambitioner vedrørende:

- a) Fokus på affaldsforebyggelse og -reduktion, herunder fastsættelse af reduktionsmål, udfasning af unødvendig emballage, og krav mod overemballering – dog under hensyntagen til emballagens sikkerhed og funktionalitet.
- b) Fremme af genbrugelige og genpåfyldelige emballager gennem tydelige og anvendelige definitioner, krav og genbrugsmål.
- c) Styrkelse af krav til emballagedesign, der kan forbedre cirkulariteten, genanvendelsen og mængden af genanvendt plastik i emballage, samt harmonisering af miljøgraderede bidrag i udvidede producentansvarsordninger baseret på disse krav.
- d) Krav om at visse drikkevareemballager skal indgå i et pant- og retursystem og fokus på håndteringen af komposterbar emballage
- e) Harmonisering af affaldspiktogrammer, der kan styrke sortering, samt et bedre tilsyn med krav til emballage.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 3. marts 2023 forud for rådsmødet (miljø) den 16. marts 2023, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 23. februar 2023.

Notat er ligeledes oversendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2023/194 for så vidt angår fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen forventes at fremlægge forslag om ændring af Rådets forordning (EU) 2023/194 for så vidt angår fastsættelse af fiskerimuligheder for 2023 for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande. Forslaget forventes at omhandle fastsættelse af fiskerimuligheder for brisling i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat for perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2024. Forslaget vil eventuelt også indeholde visse andre fiskerimuligheder. Forslaget forventes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for berørte bestande. Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2023/194 om fastsættelse for 2023 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande.

Forslaget fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 30. maj 2023, men forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Kommissionens forslag forventes at indeholde forslag om fastsættelse af fiskerimuligheder for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2024.

Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) har 20. april 2023 fremlagt sin rådgivning for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2024. Rådgivningen har siden 2019 dækket både Nordsøen og Skagerrak/Kattegat. Hvor der tidligere kun forelå en rådgivning baseret på maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) for Nordsøen, giver ICES nu rådgivning baseret på maksimalt bæredygtigt udbytte for hele området, som forvaltningsmæssigt er delt på to TAC⁸-områder, henholdsvis Nordsøen og Skagerrak/Kattegat. ICES rådgiver, at med anvendelse af MSY-tilgangen må fangsterne fra den 1. juli 2023 til den 30. juni 2024 højst være på 143.598 tons samlet for de to TAC-områder. Dette svarer til en stigning i rådgivningen på 109 pct. i forhold til rådgivningen for 1. juli 2022 til 30. juni 2023.

Hvor bestanden i Skagerrak/Kattegat i mange år har været fælles forvaltet mellem EU og Norge, så er bestanden i Nordsøen, efter Storbritanniens udtræden af EU, nu fælles forvaltet mellem EU og Storbritannien. Der skal således ske konsultationerne med både Norge og Storbritannien. Der er i 2021 aftalt en fordeling af bestanden mellem henholdsvis Nordsøen og Skagerrak/Kattegat, der indebærer en TAC andel for Skagerrak og Kattegat på 18,3 pct. af de samlede fastsatte fiskerimuligheder for bestanden.

EU er den store kvoteholder på brisling, og Danmark har langt hovedparten af EU's fiskerimuligheder efter brisling, henholdsvis 95 pct. i Nordsøen og 72 pct. i Skagerrak/Kattegat. Sammen med tobis er brisling den vigtigste art i dansk industrifiskeri.

Kommissionens forslag vedrørende fiskerimuligheder for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat for perioden 1. juli 2023 til 30. juni 2024 forventes angivet uden tal i afventning af resultatet af de trilaterale drøftelserne mellem EU, Norge og Storbritannien. Det forventes, at forslaget vil følge rådgivningen om samlede fiskerimuligheder på 143.598 tons.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

---

⁸ TAC = Total Allowable Catches = Samlede Tilladte Fangstmængder.

Fastsættelse af fiskerimuligheder har erhvervsøkonomiske konsekvenser. For brisling må forventes betydeligt øgede fiskerimuligheder for brisling i Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat, sammenlignet med fiskeriåret 2022/2023, hvilket vil få positive erhvervsøkonomiske konsekvenser. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil derudover også afhænge af blandt andet udviklingen i afsætningspriserne samt omkostninger, herunder brændstof, og af fiskerimønstre. Fiskerimulighedernes størrelse afleder selv sagt erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Forslaget skønnes at have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da forslaget tager højde for bestandssituationen for berørte bestande.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri).

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) og Danmarks Pelagiske Producent Organisation (DPPO) støtter Kommissionens forventede forslag til fastsættelse af fiskerimulighederne for brisling.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt støtte til Kommissionens forslag i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det generelt vigtigt, at fiskeriet sker på baggrund af den bedste videnskabelige rådgivning, herunder at fiskeriet sker i overensstemmelse med princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), og at fiskerimulighederne for brisling i Nordsøen og Skagerrak/Kattegat fastsættes i overensstemmelse hermed.

Regeringen finder, at der for brisling bør fastsættes fleksibilitet fra Skagerrak/Kattegat ud i Nordsøen, så det er muligt at fiske Skagerrak/Kattegat kvoten i Nordsøen som hidtil med henblik på at sikre en bedre kvoteforvaltning. Desuden er det vigtigt, at fiskeriet efter brisling kan påbegyndes 1. juli 2023, da hovedsæsonen for fiskeriet er i 2. halvår.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.